

Vastne Euro-Office 1.0 toob Euroopale digitaalse vabaduse - või mängib hoopis Microsofti reeglite järgi?

3 tundi tagasi - 14.06.2026 Autor: [AM](#)

Sõltuvus USA tehnoloogiahiidudest on hoidnud Euroopat pikalt lõa otsas. Kuid 9. juunil 2026 sündis ametlikult Euro-Office 1.0, Euroopa oma avatud lähtekoodiga pilvepõhine kontoritarkvara, mis lubab andmed ja kontrolli lõpuks ometi koju tuua.

Kuid selle asemel, et uut liitlast Suurelt tervitada, on avatud koodi veteranid skeptilised. Miks süüdistatakse värsket Euroopa suveräänsuse lipulaeva ikka Silicon Valley ees lõimitamises? Põhjusi ei pea kaugelt otsima.

Mis on Euro-Office ja kuidas see töötab?

Euro-Office sündis vajadusest luua alternatiiv, mis alluks täielikult Euroopa Liidu seadustele ja taristule. Tegemist pole siiski nullist kirjutatud programmiga, vaid see on arendatud tuntud OnlyOffice'i avatud koodibaasi hargnemisena (*fork*) tihedas koostöös enam kui tosina Euroopa organisatsiooni vahel.

Et asja lihtsamalt selgitada lugejale, kes pole serveriruumis üles kasvanud: Euro-Office pole auto, vaid mootor. Sa ei saa seda lihtsalt oma arvutisse alla laadida ja topeltklõpsuga käivitada. Euro-Office tegeleb puhtalt dokumentide, tabelite ja esitluste redigeerimisega. Selleks, et sul oleks koht, kus faile hoida, jagada või õigusi määrata, vajab see mootor enda ümber "keret". Selleks kereks on pilveplatvormid nagu Nextcloud Hub, Proton Docs või spetsiaalne täislahendus [Office.eu](https://office.eu).

Neile, kes eelistavad võtmed-kätte lahendust, pakub Office.eu (või Office EU) juba täielikku ökosüsteemi, mis sisaldab kõike vajalikku:

- EU Docs, Spreadsheet ja Presentation: dokumendid, tabelid ja slaidid, mis toimivad reaalajas ühiskirjutamisel sama sujuvalt nagu Google Docs või Microsoft365 äpid.
- EU Drive & Email: GDPR-kindel failihoidla ja krüpteeritud, reklaamivaba e-post.

- EU Calendar & Talk: meeskonna kalendrid ja videokohtumised, kus andmed ei leki välismaistesse serveritesse.

"Ühilduvus ei tähenda suveräänsust" ehk tüli failivormingu pärast

Euro-Office'i loojad tahtsid teha ülemineku Microsofti maailmast võimalikult valutuks. Seetõttu võeti tarkvara vaikimisi failivorminguks ikkagi USA suurfirma Microsofti kasutatav OOXML (kõigile tuttavad .docx, .xlsx ja .pptx).

Kasutajaliideseks valiti samuti Microsoft Office'i stiilis tuttav lintmenüü (*ribbon UI*).

See lüke ajas aga tagajalgadele The Document Foundationi (TDF) – LibreOffice'i eestvedaja ja kaitsja. TDF saatis välja tulise [avaliku kirja](#), milles süüdistab Euro-Office'it ajaloo ümberkirjutamises ja Microsofti lõksu tugevdamises. TDF-i juhtkond viitab, et turule tullakse reklaamiga "esimesest Euroopa avatud koodiga kontoritarkvarast", unustades mugavalt LibreOffice'i Euroopa juured. TDF-i sõnul on tegu pigem "viimase Euroopas välja töötatud kontoritarkvarapaketi, mitte esimesega".

Tõeline tüliõun peitub aga põhimõtetes. LibreOffice pooldab rangelt avatud standardit ODF (.odt, .ods), samal ajal kui Euro-Office valis Microsofti formaadid. TDF hoiatab karmilt:

"Ühilduvus ei tähenda suveräänsust. Euroopa brändiga tarkvarapakett, mis salvestab iga faili OOXML-vormingus, on de facto Microsofti liitlane selle sisu lukustamise (lock-in) strateegias, sõltumata sellest, kus serverid asuvad või millised organisatsioonid teostavad koodi üle järelevalvet."

Euro-Office'i toetajad raiuvad vastu: tegu on puhta pragmaatilisusega. Kui Euroopa avalik sektor tahab päriselt Microsofti küüsisist pääseda, ei saa sundida ametnikke üleöö faile ümber konverteerima. Täielik ühilduvus on ellujäämise küsimus, mitte kapitulatsioon. Pealegi on ODF-tugi neil arendusplaanis täiesti olemas.

Kas see tööks juba kõlbab?

Kuigi Euro-Office 1.0 on paberil stabiilne versioon, näitavad esmased testid, et tegu on pigem tehnoloogilise eelvaatega (*tech preview*).

Tarkvara tuum – tekstitöötlus, reaajas koostöö ja tabelite arvutamine toimib esimeste kasutajate sõnul kenasti. Kui oled harjunud Wordi või Google Docsiga,

tunud end kohe koduselt. Samas on näha, et tarkvara vajab veel lihvimist. Kohati kumab menüüdest ikka veel läbi OnlyOffice'i bränding ning disain mõjub kohati kergelt vanamoeliselt.

Kui sa pole kogenud Linuxi administraator, võib Euro-Office'i iseseisev sidumine ja seadistamine halle juukseid juurde tekitada. Seetõttu on tavakasutajatel ja ettevõtetel mõistlik vaadata valmispakettide (nagu Nextcloud Hub 26 Spring või Office.eu) poole, mis võimaldavad olemasolevatest Microsofti või Google'i kontodest andmed vaid mõne klõpsuga üle tuua ilma igasuguse töökatkestuseta.

PLUSSID

- 100% Euroopa kontrolli all: andmeid kaitstakse rangete EL-i seaduste ja GDPR-i järgi, kaitstuna USA CLOUD Acti ja võimaliku välisriikide ligipääsu eest.
- Hea ühilduvus: Microsofti formaatide (.docx, .xlsx) tugi on väga heal tasemel, mistõttu on üleminek valutu.
- Tuttav disain: lintmenüü (*ribbon UI*) ei nõua kasutajatelt pikka ümberõppimist.
- Avatud kood ja läbipaistvus: puudub sõltuvus ühe suurtarnija suvast, arendus on kogukonnapõhine.
- Riskivaba üleminek pilvepakettides: Office.eu tüüpi paketid lubavad importida andmed Google'ist/Microsoftist.

MIINUSED

- Toores viimistlus: kasutajaliideses on iluvigu, kohati vananenud dialoogiaknaid ja vana OnlyOffice'i brändingu jääke.
- Keeruline isepaigaldus: oma serverisse integreerimine on "nipsakas" (*fiddly*) ja nõuab häid IT-teadmisi.
- Poliitilised tülid: sõltuvus Microsofti failivormingutest tekitab avatud koodi kogukonnas lahkkelisid.

European Office Suite (Office EU) - Täispaketi rakendused

Kui otsustate valida terviklahenduse nagu Office EU, saate oma käsutusse täieliku pilvepõhise kontoritarkvara, mis sisaldab järgmisi rakendusi:

Rakendus	Kirjeldus
EU Drive	Salvesta, jaga ja tee koostööd. Kaitseb faile Euroopa regulatsioonide all, tagades usaldusväärse ligipääsu. Toetab levinud failivorminguid ja integreerub olemasolevate töövoogudega.
EU Docs	Muuda dokumente ja tee reaajas koostööd turvalisel Euroopa platvormil. EL-i nõuetele vastav dokumendihaldus, mis tundub nagu Google Docs või Word – sealhulgas täielik ühilduvus .docx vorminguga.
EU Spreadsheet	Tööta andmete ja aruannetega kontrolli loovutamata. GDPR-iga ühilduv koostöökeskkond, mis toetab .xlsx ja teisi vorminguid, tagades sujuva ülemineku EL-i välistelt tööriistadelt.
EU Presentation	Loo esitlusi ilma andmete suveräänsust ohtu seadmata. Lubab ehitada professionaalseid slaidiesitlusi koos mallide, animatsioonide ja meeskonnatöö funktsioonidega – kõik majutatud Euroopas.
EU Calendar	Kooskõlasta graafikuid ja halda aega. Haldab meeskonna ajakavasid, meeldetuletusi ja kutseid, hoides samal ajal kõik sündmused ja metaandmed Euroopas.
EU Talk	Videokonverentsid EL-i taristul. Korralda videokõnesid ekraanijagamise, salvestamise ja reaajas koostöö funktsioonidega. Ei mingeid välismaiseid servereid.
EU Email	Krüpteeritud e-posti suhtlus, mis vastab GDPR-i standarditele. Reklaamivaba postkast, kirjavahetus jääb vaid sinu ja sinu adreessaatide vahele.

- [Tegijad](#)
- [Uudised](#)

- [Lahendused](#)
- [Tarkvara](#)

Pilt

The screenshot displays a word processing application window titled "The Water Conservation Project overview.odt". The main document content is as follows:

The Water Conservation Project

Introduction

The Water Conservation Project is an initiative designed to address the critical challenge of freshwater scarcity through a combination of **policy reform, infrastructure modernization, community engagement, and technological innovation.**

The application interface includes a ribbon with tabs: File, Home, Insert, Layout, References, Review, Format, Form, View, and Help. The "Home" tab is active, showing options for font (Liberation Sans, 28 pt) and paragraph formatting. A right-hand sidebar provides detailed style and paragraph settings. The status bar at the bottom indicates "Page 1 of 3 | 4 words, 30 characters | English (USA)".